

Best Practice Smart Farmer ต้นแบบ

๑. ชื่อ Smart Farmer ต้นแบบ นายชัยวัฒน์ ปริ้มผล

๒. Smart Farmer ต้นแบบ สาขามังคุด

๓. คำจำกัดความ การพัฒนาและการผลิตมังคุดแบบครบวงจร

๔. ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

ความรู้เฉพาะสาขา “การผลิตมังคุดที่มีคุณภาพตามระบบ GAP

และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เทคนิคการทำมังคุดให้ออกดอก”

๑.๑ กรณีสวนผสม การให้น้ำต้องสม่ำเสมอ ถ้าดินประเภทอุ้มน้ำได้น้อยก็ให้น้ำมากกว่าปกติ

๑.๒ รักษาความชื้นให้คงที่ เช่น คลุมด้วยใบมังคุด หรือหญ้าแห้ง

๑.๓ เตรียมใบให้สมบูรณ์ประมาณ ๒-๓ คู่

๑.๔ ในกรณีสวนเดี่ยว งดการให้น้ำให้สลด ข้อสังเกต การงดการให้น้ำนานเกินไปจะทำให้มังคุดออกดอกเป็นกระจุก และส่งผลกระทบต่อ

การแก้ไขปัญหาเนื้อแก้วยางไหล

๒.๑ ส่งเสริมให้มีการวิจัย ถึงสาเหตุ และการแก้ไขที่ชัดเจน

๒.๒ ในระยะที่มังคุดเริ่มเข้าสายเลือด ใช้ พวค แคลเซียม (Ca) หรือ แมกนีเซียม (Mg) เพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาผลแตก

๒.๓ กรีดลำต้นในแนวตั้งช่วงฝนชุก ยาวประมาณ ๑-๒ เมตร ทั้ง ๔ ด้าน

๒.๔ เลี้ยงวัชพืชในสวน (ช่วยลดการระเหยของน้ำ)

๒.๕ ขุดร่องระบายน้ำในสวน

๒.๖ ผลิตแบบปกติไม่เน้นมังคุดผิวมัน

การสังเกตผลที่เป็นเนื้อแก้วยางไหล (จากประสบการณ์ของเกษตรกร)

- น้ำหนักผลมากกว่าปกติที่ควรจะเป็น (ถ่วงด้วยมือ)
- ผิวเข้มไม่สม่ำเสมอ
- มีรอยไหม้ขาวฟูตรงขั้ว
- ลักษณะผลไม่กลม เบี้ยวเล็กน้อย
- มีรอยแตก

การป้องกันการกำจัดศัตรูมังคุด

เพลี้ยไฟ, ไรขาว

- รักษาความชุ่มชื้นในสวน ไม่ตัดหญ้าในหน้าแล้ง
- ปลุกสมุนไพรรไล่แมลง เช่น กระวาน เร่ว ตะไคร้หอม ใว้ในสวน
- ใช้เมล็ดสะเดาบด ผสม สารเคมีฆ่าแมลง
- ใช้สารเคมี พวค อะบาเมกติน, ไซเปอร์เมธิน เป็นต้น

โรคที่เกิดจากเชื้อรา

- ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ
- รักษาระดับความเป็นกรด - ด่าง ของดิน

การดูแลรักษาให้ผลผลิตได้คุณภาพ

- ๔.๑ เริ่มแทงช่อดอก ใส่ปุ๋ยคอก ผสมปุ๋ยเคมี และปุ๋ยเคมี สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ตามคำแนะนำช่วงผลเท่าลูกมะนาว
- ๔.๒ ใช้ปุ๋ยชีวภาพ (น้ำหมักชีวภาพ) พ่นเสริม
- ๔.๓ ใช้พริกอาหารเสริมบ้างเป็นบางครั้ง

เทคนิคการตัดแต่งกิ่ง

- ๕.๑ ตัดกิ่งกระโดง ให้กิ่งในปรุงอาหารได้
- ๕.๒ ตัดกิ่งที่โน้มย้อยลงมา
- ๕.๓ ตัดกิ่งที่ระพีพื้นดินสูง ๕๐ ๗๐ เซนติเมตร จากพื้นดิน
- ๕.๔ กรณีทรงพุ่มชนกันให้ ตัดแต่งกิ่ง ต้นเว้นต้น สลับปีเว้นปี
- ๕.๕ กิ่งที่แตกใหม่จะให้ผลในปีที่ ๒
- ๕.๖ จากการสังเกต กิ่งมั่งคุดที่อยู่ในที่ร่ม จะออกดอกทุกปี แต่ไม่ดก กิ่งกลางแจ้งจะออกดอกปีเว้นปี

การเก็บเกี่ยว

- ๖.๑ ใช้ตะกร้อในการเก็บ
- ๖.๒ ใส่กระป๋อง ไม่ควรใส่ย่ามหรือถุง (จะทำให้หุเสีย)
- ๖.๓ ไม่ให้ผลหล่นถึงพื้น

ด้านการตลาด

- ๗.๑ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ (ล้ง) รวมตัวกันเป็นกลุ่ม หรือสมาคม เพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าส่งออก
- ๗.๒ ส่งเสริมให้สหกรณ์ทำหน้าที่ผู้ประกอบการ (ล้ง)
- ๗.๓ กำหนดเกรดมั่งคุดให้ชัดเจน
- ๗.๔ ส่งเสริมตลาดมั่งคุดซีกกลาง
- ๗.๕ ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต

สรุปองค์ความรู้ของคุณชัยวัฒน์ ปริ้มผล

- การแปรรูปมั่งคุดสดให้เป็นน้ำมั่งคุด
- การจัดการปัจจัยการผลิต การวิเคราะห์ดิน
- การผลิต การผลิตมั่งคุดตามระบบการผลิตที่ดี (GAP)
- การแปรรูป เมื่อผลผลิตราคาตกต่ำ มีการนำมั่งคุดไปแปรรูปเป็นน้ำมั่งคุด
- การตลาด ส่งออกและจัดจำหน่ายเป็นสินค้าแปรรูป

๕. ข้อมูลทั่วไปของ Smart Farmer ต้นแบบและการติดต่อ

นายชัยวัฒน์ ปริ้มผล อายุ ๕๖ ปี
ที่อยู่ ๒๐๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งนนทรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
โทร ๐๘๑-๖๕๖๓๘๔๑

๖. ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน

นายชัชวาลย์ ลีลาทรัพย์เลิศ
ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอเขาสมิง โทร ๐๘๐๖๓๖๕๙๗๙

